

TALOUSARVIOALOITE 1491/2006 vp

Työeläkkeiden ns. taitetun indeksin korjaaminen

Eduskunnalle

Työeläkkeiden indeksitarkistukset tehtiin 1970-luvulta lähtien indeksillä, jossa sekä hintatason että ansiotason muutosten painokerroin oli 50 %. Tämä menettely koettiin asianmukaiseksi ja kohtuulliseksi, kun sekä palkka- että hintakehitys otettiin huomioon samalla painoarvolla työeläkkeiden indeksitarkistuksia tehtäessä.

Vuodesta 1996 lähtien eläkeläisten toimeentuloa on kuitenkin heikentänyt jatkuvasti ns. taitettu indeksi. Tuolloin 65 vuotta täyttäneiden eläkeläisten indeksi sidottiin 20-prosenttisesti ansiotasoon ja 80-prosenttisesti hintatasoon, kun aiemmin molempien painoarvo oli siis 50 %. Vuodesta 2005 lähtien taitettua indeksiä on sovellettu myös alle 65-vuotiaiden eläkkeisiin. Samaa aikaan yleinen ansiotaso Suomessa on noussut nopeammin kuin hintataso, minkä vuoksi eläkkeiden ostovoima on jäänyt jälkeen mm. ansiotulojen ostovoimasta. Kymmenessä vuodessa työeläke on jäänyt lähes 10 % jälkeen tasosta, jonka aikaisempi indeksi turvasi.

Taitettu eläkeindeksi otettiin käyttöön säästökeinona sosiaaliturvaa leikattaessa lamavuosien seurauksena. Talous on sen jälkeen kasvanut tuntuvasti, joten enää ei ole näitäkään perusteita jatkaa eläkeläisiä kaltoin kohtelevan taitetun indeksin käyttöä varsinkin, kun monien muiden väestöryhmien tulot ovat nousseet merkittävästi. Sen vuoksi on vähintäänkin kohtuullista vaatia, että myös eläkeläisten tulokehityksessä otetaan huomioon yleinen taloudellinen kehitys ja tulotason nousu.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää valtion vuoden 2007 talousarvion yleisperusteluihin lausuman, jossa hallituksen edellyttään ryhtyvän toimenpiteisiin työeläkeindeksin palauttamiseksi aiemmin käytössä olleeksi indeksiksi, jossa sekä elinkustannusten että ansioiden tason painoarvo on 50 %.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Unto Valpas /vas